

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

15. uznaje znaczenie działań realizowanych w ramach programu Daphne III mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy wobec kobiet, lecz podkreśla również konieczność podejmowania działań legislacyjnych na szczeblu europejskim w celu zwalczania przemocy na tle płciowym;
16. wzywa Komisję do przetłumaczenia strony internetowej Pakietu Narzędzi Daphne na wszystkie języki Unii Europejskiej i do aktualizowania jej, ze zwróceniem uwagi na rezultaty i zalecenia opracowane na podstawie wyników projektów prowadzonych w ramach programu Daphne, tak aby zainteresowane strony mogły wykorzystywać ją jako bazę danych; wzywa Komisję do utworzenia na swojej stronie internetowej łatwych w obsłudze specjalnych stron poświęconych wyłącznie programowi Daphne, a od 2014 r. projektom w ramach programu „Prawa i obywatelstwo” mającym służyć walce z przemocą wobec kobiet, dzieci i młodzieży;
17. przypomina o przyjętym przez Komisję w Planie działań służącym realizacji programu sztokholmskiego zobowiązaniu dotyczącym przedstawienia w latach 2011-2012 „Komunikatu na temat strategii zwalczania przemocy wobec kobiet, przemocy domowej i okaleczania narządów płciowych kobiet, który zostanie uzupełniony planem działań UE”⁽¹⁾;
18. zwraca się do Komisji, aby w ramach promowania programu „Prawa i obywatelstwo” umożliwiła dalsze wyłanianie projektów związanych z celami powszechnie znanego programu Daphne, tak aby możliwie najlepiej wyeksponować ten program;
19. sugeruje, aby Komisja rozszerzyła rolę zespołu ds. Daphne w DG ds. Sprawiedliwości, tak aby wykraczała ona poza funkcje administracyjne i nadzoru finansowego w kierunku bardziej komunikacyjnej funkcji;
20. sugeruje Komisji wykorzystanie wyników projektów w celu wywarcia wpływu na politykę europejską i politykę poszczególnych państw członkowskich w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet, dzieci i młodzieży;
21. wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na wnioski dotyczące projektów mających na celu wspieranie równości mężczyzn i kobiet od najmłodszych lat oraz mających na celu zapobieganie i kształcenie, tak aby zmieniać mentalność i zwalczać stereotypy.
22. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

⁽¹⁾ COM(2010)0171, Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości dla europejskich obywateli – Plan działań służący realizacji programu sztokholmskiego, s. 13.

Sytuacja kobiet w czasie wojny

P7_TA(2012)0028

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie sytuacji kobiet w czasie wojny (2011/2198(INI))

(2013/C 239 E/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka ONZ z dnia 10 grudnia 1948 r. oraz wiedeńską deklarację i wiedeński program działania, przyjęte podczas Światowej Konferencji Praw Człowieka w dniu 25 czerwca 1993 r., w szczególności ust. I 28-29 i II 38 w sprawie systematycznych gwałtów, niewolnictwa seksualnego i wymuszonych ciąż w sytuacjach konfliktu zbrojnego,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 r. i deklarację ONZ o eliminacji przemocy wobec kobiet z dnia 20 grudnia 1993 r.⁽¹⁾,

⁽¹⁾ A/RES/48/104

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

- uwzględniając rezolucje 1325 (2000 r.) i 1820 (2008 r.) Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, rezolucję 1888 (2009 r.) w sprawie przemocy seksualnej wobec kobiet i dzieci w sytuacjach konfliktu zbrojnego, rezolucję 1889 (2009 r.) mającą na celu usprawnienie wdrażania i kontroli stosowania rezolucji 1325 Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz rezolucję 1960 (2010 r.), na której mocy ustanowiono mechanizm służący gromadzeniu danych o osobach dopuszczających się przemocy seksualnej w konfliktach zbrojnych i sporządzaniu list z nazwiskami takich osób,
- uwzględniając mianowanie w marcu 2010 r. specjalnego przedstawiciela sekretarza generalnego ONZ ds. przemocy seksualnej w konfliktach zbrojnych,
- uwzględniając deklarację pekińską i pekińską platformę działania, przyjęte podczas czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet w dniu 15 września 1995 r., oraz późniejsze dokumenty końcowe przyjęte na posiedzeniach specjalnych Organizacji Narodów Zjednoczonych Pekin +5 (2000 r.), Pekin +10 (2005 r.) i Pekin +15 (2010 r.),
- uwzględniając rezolucję 54/134 Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 7 lutego 2000 r., która ustanowiła dzień 25 listopada Międzynarodowym Dniem przeciwko Przemocy Wobec Kobiet,
- uwzględniając „Europejski pakt na rzecz równości płci” (2011-2020), przyjęty przez Radę Europejską w marcu 2011 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Strategia na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010-2015” (COM(2010)0491),
- uwzględniając plan działania Rady UE na rzecz równouprawnienia kobiet i mężczyzn we współpracy na rzecz rozwoju (SEC(2010)0265), który powinien zapewniać uwzględnianie kwestii równouprawnienia na wszystkich szczeblach współpracy UE z krajami partnerskimi,
- uwzględniając sprawozdanie za 2011 r. na temat wskaźników UE dotyczących kompleksowego podejścia do wdrażania przez UE rezolucji 1325 i 1820 Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa ⁽²⁾,
- uwzględniając wskaźniki z roku 2010 r. dotyczące kompleksowego podejścia do wdrażania przez UE rezolucji 1325 i 1820 Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa,
- uwzględniając przyjęte w grudniu 2008 r. kompleksowe podejście do wdrażania przez UE rezolucji 1325 i 1820 Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa ⁽³⁾ oraz dokument operacyjny w sprawie wdrażania rezolucji 1325 Rady Bezpieczeństwa ONZ wzmocnionej rezolucją 1820 w kontekście EPBiO,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie przemocy wobec kobiet i dziewcząt oraz ich dyskryminacji,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 13 listopada 2006 r. dotyczące propagowania równouprawnienia oraz uwzględniania problematyki płci w zarządzaniu kryzysowym,
- uwzględniając dokument Rady dotyczący ogólnych norm zachowania podczas działań w zakresie EPBiO ⁽⁴⁾,
- uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego przyjęty w dniu 17 lipca 1998 r., w szczególności jego art. 7 i 8, w których zgwałcenie, niewolnictwo seksualne, przymusową prostytucję, wymuszoną ciążę, przymusową sterylizację oraz wszelkie inne formy przemocy seksualnej uznaje się za zbrodnie przeciw ludzkości i zbrodnie wojenne,

⁽¹⁾ Załącznik do konkluzji Rady z dnia 7 marca 2011 r.

⁽²⁾ Dokument Rady nr 09990/2011 z dnia 11 maja 2011 r.

⁽³⁾ Dokument Rady nr 15671/1/2008 z dnia 1 grudnia 2008 r.

⁽⁴⁾ Dokument Rady 08373/3/2005 z dnia 18 maja 2005 r.

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie dziesiątej rocznicy przyjęcia rezolucji 1325 Rady Bezpieczeństwa ONZ z 2000 r. na temat kobiet, pokoju i bezpieczeństwa ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie uwzględniania tematyki płci w stosunkach zewnętrznych UE oraz w procesie budowania pokoju i ugruntowywania tożsamości narodowej ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie sytuacji kobiet w konfliktach zbrojnych oraz ich udziału w odbudowie i procesie demokratycznym w krajach po zakończeniu konfliktu ⁽³⁾,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia oraz opinię Komisji Rozwoju (A7-0429/2011),
  - A. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich dziesięciu lat, tj. od przyjęcia rezolucji 1325 Rady Bezpieczeństwa ONZ, poczyniono niewielkie postępy; mając na uwadze, że w niektórych przypadkach określono pułapy udziału kobiet w składzie rządu, a liczba kobiet w instytucjach przedstawicielskich wzrosła; mając na uwadze, że od tego czasu zwiększyła się wiedza na temat odmiennego położenia kobiet i mężczyzn w trakcie konfliktów, a także mając na uwadze, że pomimo podjętych starań udział kobiet w negocjacjach pokojowych nadal wynosi, poza nielicznymi wyjątkami, poniżej 10% wszystkich osób formalnie w nie zaangażowanych ⁽⁴⁾;
  - B. mając na uwadze utworzenie stanowiska specjalnego przedstawiciela ONZ ds. przemocy seksualnej w konfliktach, które zajmuje obecnie Margot Wallström;
  - C. mając na uwadze, że przemoc seksualna w postaci masowych gwałtów, handlu ludźmi i innych form wykorzystywania seksualnego kobiet i dzieci nadal stanowi część taktyki wojennej w regionach dotkniętych konfliktami na całym świecie, co jest sytuacją nie do przyjęcia; mając na uwadze, że próżnia władzy powstająca na obszarach po zakończeniu konfliktu może prowadzić do pogorszenia sytuacji praw kobiet i dziewcząt, czego przykładem jest Libia i Egipt;
  - D. mając na uwadze, że przemoc seksualna w czasie wojny ma niszczący wpływ na zdrowie fizyczne (np. ryzyko bezpłodności, nietrzymania moczu i chorób przenoszonych drogą płciową) i psychiczne ofiar, ponieważ są one często piętnowane, odrzucane, maltretowane, uważane za zhańbione, w wielu przypadkach wykluczane ze swoich społeczności a czasami nawet mordowane;
  - E. mając na uwadze, że rodziny ofiar również doznają szczególnego cierpienia, a przemoc seksualną odczuwają jako upokorzenie; mając na uwadze, że dzieci zrodzone z gwałtu mogą doświadczać odrzucenia; mając na uwadze, że odrzucenie to może być okrutne, przybierając postać porzucenia w chwili narodzin lub dzieciobójstwa;
  - F. mając na uwadze, że w deklaracji wiedeńskiej przyjętej na Światowej Konferencji Praw Człowieka NZ w dniu 25 czerwca 1993 r. stwierdza się, że „prawa człowieka należne kobietom i dziewczętom stanowią niezbywalną, integralną i nieodłączną część powszechnych praw człowieka”;
  - G. zaniepokojony faktem, że w większości przypadków osoby dopuszczające się przemocy seksualnej pozostają bezkarne, czego przykładem jest Kolumbia, gdzie w sytuacji konfliktu zbrojnego przemoc seksualna wobec kobiet jest systematyczną i ukrywaną praktyką, której sprawcy niemal w ogóle nie ponoszą kary; mając też na uwadze, że tę formę przemocy należy traktować jako zbrodnię wojenną;
  - H. mając na uwadze fakt, że kobiety pracujące w wojsku lub w organizacjach cywilnych zajmujących się utrzymywaniem pokoju odgrywają ważną rolę, gdyż mogą być wzorem do naśladowania, mediatorami międzykulturowymi i mogą zachęcać do umocnienia pozycji miejscowych kobiet i obalać stereotypy w oczach mężczyzn, a ponadto lepiej komunikują się z miejscowymi kobietami;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0439.

⁽²⁾ Dz.U. C 212 E z 5.8.2010, s. 32.

⁽³⁾ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 287.

⁽⁴⁾ Obejmująca okres dziesięciu lat analiza skutków wdrażania rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (2000 r.) w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, sprawozdanie końcowe dla Departamentu Wsparcia Polowego w Departamencie ds. Operacji Pokojowych ONZ, 2010 r.

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

- I. mając na uwadze, że w większości krajów działaniom związanym z kwestią równości płci nie nadaje się priorytetu, płęć jest postrzegana jako zagadnienie o drugorzędym znaczeniu, a praktyki kulturowe, religijne i społeczno-ekonomiczne stanowią pretekst dla utrudniania osiągnięcia postępów w obszarze równości płci oraz praw kobiet;
- J. mając na uwadze, że nacisk na kwestię płci należy kłaść od samego początku planowania misji cywilnych i misji bezpieczeństwa; mając na uwadze, że misje pokojowe okazały się kluczowe z punktu widzenia uwzględniania kwestii równouprawnienia w przypadku prewencji, demobilizacji i odbudowy po ustaniu konfliktu;
- K. mając na uwadze, że historia pokazała, iż prowadzenie wojen zdaje się być aktywnością znacznie zdominowaną przez mężczyzn, oraz że w związku z tym uzasadnione jest oczekiwanie, że szczególne zdolności kobiet do prowadzenia dialogu i do sprzeciwiania się przemocy mogą przyczynić się w sposób bardzo pozytywny do zapobiegania konfliktom i do zarządzania nimi w sposób pokojowy;
- L. mając na uwadze, że znaczenie zaangażowania kobiet i kwestii równości płci potwierdza fakt, że tam, gdzie w rozstrzyganie konfliktów i proces budowania pokoju zaangażowanych jest więcej kobiet, omawia się więcej zagadnień związanych z odbudową i umacnianiem pokoju: infrastrukturę rynkową, wiejskie drogi, kliniki, dostęp do szkolnictwa i przedszkoli itp.;
- M. mając na uwadze, że w 2010 r. przyjęto 17 wskaźników kompleksowego podejścia⁽¹⁾, a w 2011 r. podjęto skuteczne działania, by przedłożyć pierwsze sprawozdanie z kontroli w oparciu o te wskaźnik⁽²⁾; mając na uwadze, że konieczne są szczegółowe sprawozdania UE z kontroli, oparte na jasnej metodologii i właściwych wskaźnikach;
- N. mając na uwadze, że krajowe plany działania dotyczące kobiet, pokoju i bezpieczeństwa mają ogromne znaczenie i powinny opierać się na jednolitych minimalnych europejskich normach dotyczących ich celów, wdrażania i monitorowania w całej UE;
- O. mając na uwadze, że Komisja w dniu 31 sierpnia 2011 r. postanowiła udostępnić kolejne 300 mln euro na rzecz pokoju i bezpieczeństwa w Afryce; mając na uwadze, że w 2011 r. za obecne obszary konfliktowe uznaje się co najmniej dwanaście państw afrykańskich, których łączna szacunkowa liczba mieszkańców wynosi 386,6 mln;
- P. mając na uwadze, że w krajach wychodzących z konfliktów, które przechodzą proces odbudowy i reintegracji, mechanizmy instytucjonalne i zaangażowanie w sprawę równości płci stanowią skuteczny pierwszy krok w kierunku ochrony i wspierania praw kobiet; mając na uwadze, że zaangażowanie wszystkich właściwych podmiotów, takich jak rządy, przedstawiciele polityczni, grupy społeczeństwa obywatelskiego i środowiska naukowe, a także bezpośredni udział organizacji, grup i sieci kobiet – które powinny otrzymywać wsparcie polityczne, finansowe i prawne w celu opracowywania różnych programów, m.in. programów skierowanych do obywateli znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym migrantek, kobiet przesiedlonych, kobiet uchodźców i repatriantek – stanowią warunek konieczny do budowania pokoju, osiągnięcia zrównoważonego rozwoju i stworzenia społeczeństw demokratycznych przestrzegających praw kobiet i zasad równouprawnienia;
- Q. mając na uwadze, że podstawowe przyczyny tego, iż kobiety są szczególnie narażone na przemoc w czasie konfliktów, wynikają często z ich ograniczonego dostępu m.in. do edukacji i rynku pracy, a także mając na uwadze, że udział kobiet w życiu gospodarczym na równych zasadach stanowi w związku z tym warunek konieczny do zwalczania przemocy związanej z płcią w czasie konfliktów zbrojnych; mając na uwadze, że udział kobiet w sprawowaniu rządów, zarówno przy stole negocyjnym, jak i czynne uczestnictwo w przemianach pokojowych, wciąż jest ograniczony, mimo iż stanowi jeden z najwyższych priorytetów i jest podstawowym elementem osiągnięcia równości płci;

Kobiety na czele sił pokojowych i sił bezpieczeństwa

1. apeluje, aby UE wspierała procesy pokojowe, pod warunkiem że w skład międzynarodowych zespołów prowadzących negocjacje pokojowe będą wchodziły kobiety; domaga się postępów zmierzających do tego, aby kobiety sprawujące funkcje przywódcze, lokalne organizacje działające na rzecz praw kobiet i grupy reprezentujące społeczeństwo obywatelskie miały zapewnione stałe miejsce przy stole negocyjnym na wszystkich etapach procesu pokojowego;

⁽¹⁾ Dokument Rady 11948/2010 z dnia 14 lipca 2010 r.

⁽²⁾ Dokument Rady 09990/2011 z dnia 11 maja 2011 r.

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

2. podkreśla, jak ważny dla umocnienia pozycji kobiet jest dialog polityczny, i wzywa delegacje UE, aby podczas rozmów na temat praw człowieka i dialogu politycznego z miejscowym rządem poruszały kwestie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa; wzywa Komisję, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państwa członkowskie do aktywnego promowania i wspierania zwiększenia udziału kobiet w stosunkach z krajami i organizacjami spoza UE;

3. z zadowoleniem przyjmuje plan działania UE w sprawie równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet w kontekście współpracy na rzecz rozwoju i wzywa wysoką przedstawiciel UE do podjęcia wszelkich niezbędnych środków w celu zapewnienia personelowi delegatur UE odpowiednich i skutecznych szkoleń w zakresie uwzględniania kwestii płci w kontekście utrzymania pokoju, zapobiegania konfliktom i budowania pokoju; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie odpowiedniej pomocy technicznej i finansowej na wsparcie programów pozwalających kobietom w pełni uczestniczyć w prowadzeniu negocjacji pokojowych i wzmacniających pozycję kobiet w całym społeczeństwie obywatelskim;

4. wzywa UE i państwa członkowskie do aktywnego propagowania większego udziału kobiet w wojskowych i cywilnych operacjach pokojowych, zwłaszcza na dowódczych stanowiskach, i w tym celu apeluje o:

- organizowanie krajowych kampanii promujących służbę wojskową i policyjną jako realną opcję zarówno dla kobiet, jak i dla mężczyzn w celu obalenia ewentualnych stereotypów; kampanie te powinny obejmować imprezy informacyjne i „dni otwarte”, podczas których udzielano by rzeczowych informacji o możliwościach kształcenia i pracy w siłach zbrojnych;
- przegląd polityki awansowania w służbie wojskowej w celu zweryfikowania, czy kobiety, mimo że są stawiane na równi z mężczyznami na zasadzie równości płci, nie zostały skrzywdzone w kontekście przydzielania awansów;
- kierowanie się przez armię polityką przyjazną kobietom, umożliwiającą np. korzystanie z urlopu macierzyńskiego;
- promowanie wzorów do naśladowania, tj. kobiet, które wykazały się odwagą i podejmowały działania mające na celu zaprowadzenie zmian;
- zwiększenie uczestnictwa kobiet, w szczególności w operacjach cywilnych, na wysokich stanowiskach oraz w kontaktach ze społecznością lokalną;
- gruntowne szkolenie mężczyzn i kobiet zaangażowanych w kontakty z ludnością cywilną na tematy związane z równouprawnieniem, ochroną kobiet i dzieci w sytuacjach konfliktów, ich szczególnymi potrzebami i przysługującymi im prawami człowieka oraz kulturą i tradycjami kraju, w którym odbywa się misja, w celu lepszej ochrony osób uczestniczących w misji i zagwarantowania równego traktowania kobiet i mężczyzn w zakresie szkoleń;

5. apeluje o przeznaczanie odpowiednich funduszy UE, między innymi w ramach instrumentu na rzecz stabilności, na wspieranie skutecznego udziału kobiet w pracach instytucji przedstawicielskich szczebla krajowego i lokalnego oraz ich wkładu w te prace, a także na wszystkich poziomach podejmowania decyzji w kontekście rozwiązywania konfliktów, negocjacji pokojowych, procesu budowania pokoju i planowania działań po ustaniu konfliktu;

6. wskazuje na potrzebę stworzenia kodeksu postępowania dla personelu UE służącego w misjach wojskowych i cywilnych, w którym jasno zostanie określone, że wykorzystywanie seksualne stanowi niemające usprawiedliwienia zachowanie o charakterze przestępczym, i domaga się kategorycznego stosowania tego kodeksu, w drodze surowych sankcji administracyjnych i karnych, w przypadkach przemocy seksualnej, której dopuścili się członkowie personelu humanitarnego, przedstawiciele instytucji międzynarodowych i sił pokojowych oraz dyplomaci; żąda zerowej tolerancji wobec seksualnego wykorzystywania dzieci i kobiet podczas konfliktów zbrojnych i w obozach dla uchodźców i w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje niedawne dochodzenia ONZ dotyczące zarzutów dopuszczenia się aktów wykorzystywania seksualnego przez pracowników misji utrzymywania pokoju w trakcie operacji ONZ w Wybrzeżu Kości Słoniowej;

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

Wpływ konfliktów zbrojnych na kobiety

7. stanowczo potępia ciągle stosowanie przemocy seksualnej wobec kobiet jako taktyki wojennej, którą można przyrównać do zbrodni wojennych; uznaje głębokie rany fizyczne i psychiczne, jakie tego typu przemoc zadaje ofiarom, a także dramatyczne konsekwencje dla ich rodzin, podkreśla, że sposobem na zajęcie się tym zjawiskiem są programy wsparcia dla ofiar i wzywa do mobilizacji przywódców politycznych na rzecz przedstawienia skoordynowanego zbioru środków służących zapobieganiu przemocy seksualnej i ograniczeniu przypadków jej stosowania; wskazuje w tym względzie na utrzymującą się dramatyczną sytuację w Kongu; przypomina, że w dniach od 30 lipca do 4 sierpnia 2010 r. w regionie górniczym na wschodzie Konga miały miejsce liczne gwałty zbiorowe, że w 2009 r. we wschodnim Kongu zgłoszono co najmniej 8 300 gwałtów oraz że w pierwszym kwartale 2010 r. zgłoszono przypadki zgwałcenia co najmniej 1 244 kobiet, co oznacza, że średnio dochodziło do 14 gwałtów dziennie; zwraca uwagę, że w 2011 r. sytuacja ta nie ulega zmianie; wzywa misje UE w Demokratycznej Republice Konga – EUPOL RD Kongo i EUSEC RD Kongo – aby potraktowały priorytetowo kwestie zwalczania przemocy seksualnej oraz uczestnictwa kobiet w związku z wysiłkami zmierzającymi do zreformowania kongijskiego sektora bezpieczeństwa;
8. podkreśla, że ponieważ skalę przemocy seksualnej, która dotyka głównie kobiety i dzieci, potęgują m.in. różnice między kobietami a mężczyznami, ogólne rozpowszechnianie przemocy, ale przede wszystkim militaryzacja społeczeństwa i rozpad struktur społecznych, szczególną uwagę należy zwrócić na zapobieganie tego rodzaju zbrodniom wojennym i zapewnienie środków na ten cel;
9. zachęca państwa członkowskie do działania na rzecz przyjęcia środków służących ograniczeniu niekorzystnego wpływu konfliktów zbrojnych na życie rodzinne;
10. wzywa do zacieśnienia współpracy z lokalnymi organizacjami kobiet celem ustanowienia systemu wczesnego ostrzegania i ewentualnego stworzenia warunków, w których organizacje te same mogłyby zapobiegać przypadkom wykorzystywania lub zmniejszać ich częstotliwość;
11. zwraca się do Komisji o wspieranie lokalnych grup społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza organizacji kobiet oraz organizacji, których programy obejmują problematykę płci, poprzez dostępne finansowanie i pomoc w budowaniu potencjału, tak by mogły one pełnić rolę „stróża”, zwłaszcza w państwach będących w stanie upadku;
12. jest oburzony faktem, że osoby dopuszczające się przemocy seksualnej wciąż unikają kary; apeluje stanowczo o położenie kresu bezkarności osób dopuszczających się przemocy seksualnej; wzywa władze krajowe do zagwarantowania przestrzegania przepisów prawa dotyczących bezkarności oraz apeluje o wzmacnianie wymiaru sprawiedliwości poprzez poddawanie sędziów i prokuratorów szkoleniu służącemu lepszemu prowadzeniu dochodzeń i nakładaniu kar w sprawach o użycie przemocy seksualnej; zachęca zatem do nadawania sprawom sądowym znacznej widoczności i rozgłosu w celu rozpowszechniania świadomości, że tego typu praktyki są niedopuszczalne;
13. nalega, by kwestia bezkarności stanowiła jeden z głównych wątków negocjacji pokojowych, gdyż nie ma pokoju bez sprawiedliwości, oraz by sprawcy zostali doprowadzeni przed oblicze wymiaru sprawiedliwości i ponieśli konsekwencje karne swoich czynów; podkreśla, że kwestia bezkarności nie może podlegać dyskusji; przypomina, że tempo postępowania sądowego, w którym oskarżonymi są osoby odpowiedzialne za przemoc wobec kobiet w czasie wojny, jest często zbyt wolne, co powoduje dodatkowe obciążenie psychiczne dla ofiar; wzywa zatem do zagwarantowania pewności i równości prawa dla wszystkich, z przestrzeganiem racjonalnych terminów i poszanowaniem godności kobiet będących ofiarami wojny;
14. przypomina o zasadniczej roli edukacji w emancypacji kobiet i młodych dziewcząt oraz w przełamywaniu stereotypów i w kształtowaniu mentalności; wzywa do wprowadzenia lub wzmocnienia programów uświadamiających w ramach programów edukacyjnych kładących nacisk na poszanowanie godności kobiet;
15. wzywa do tego, aby siły zbrojne prowadziły poradnie dla kobiet w celu rozwiązywania problemów związanych z przemocą seksualną i psychologiczną w strefach objętych działaniami wojennymi;

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

16. domaga się tego, by kobiety, które padły ofiarą złego traktowania i przemocy w trakcie konfliktów, miały możliwość kierowania skarg do międzynarodowych trybunałów na warunkach nienaruszających ich godności i pod ochroną tych trybunałów przed atakami fizycznymi i urazami psychicznymi wynikającymi z przesłuchiwania ich w sytuacjach, które wykazują brak wrażliwości na urazy psychiczne; domaga się, by w takich sytuacjach poszkodowane kobiety uzyskiwały zadośćuczynienie zarówno na mocy prawa cywilnego, jak i karnego, oraz by wdrażano programy wsparcia w celu ułatwienia im gospodarczego, społecznego i psychologicznego powrotu do normalności;

17. apeluje do UE i państw członkowskich, by skutecznie wspierały wdrażanie wytycznych UE w sprawie przemocy wobec kobiet i dziewcząt, realizując konkretne działania, takie jak:

- ustanowienie skutecznego systemu kontroli wszystkich postępowań sądowych i działań następczych związanych ze sprawami o użycie przemocy;
- przyjęcie środków, strategii i programów ukierunkowanych nie tylko na kwestie związane z ochroną i zaskarżaniem, ale przede wszystkim z zapobieganiem;
- programy zapewniające ofiarom przemocy bezpłatną pomoc lekarską i psychologiczną w ich języku ojczystym i zgodnie z ich kulturą i zwyczajami, udzielaną w miarę możliwości przez kobiety lekarzy;
- skierowane do kobiet i mężczyzn programy obejmujące kursy na temat zdrowia i umożliwiające łatwy dostęp do literatury, w szczególności na temat zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, oraz kampanie uwiadamiające dostosowane do kultury danych społeczności;
- konkretne środki zapewniające kobietom w czasie wojny sprawiedliwy dostęp do systemów zdrowia publicznego ⁽¹⁾, zwłaszcza do podstawowej opieki zdrowotnej obejmującej ochronę matki i dziecka zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia ⁽²⁾ oraz opieki ginekologicznej i położniczej;
- opracowanie programów ochrony świadków służących ochronie ofiar i zachęceniu ich – w zamian za gwarancję ochrony – do wystąpienia przed sądem i złożenia zeznań obciążających napastników;

18. podkreśla kluczowe znaczenie, jakie ma zadbanie o to, by kobiety na równi z mężczyznami uczestniczyły w procesie reform wymiaru sprawiedliwości lub działaniach na rzecz wymiaru sprawiedliwości na poziomie transnarodowym, tak by mogły skutecznie wspierać egzekwowanie równości praw przez systemy sądownicze państw członkowskich;

19. wzywa Komisję, ESDZ i delegacje Parlamentu do znalezienia sposobów zachęcania tych krajów rozwijających się, które jeszcze tego nie uczyniły, do podpisania, ratyfikowania i wdrożenia statutu rzymskiego Międzynarodowego Trybunału Karnego z 1998 r., co jest niezbędnym krokiem w kierunku zapewnienia ochrony praw seksualnych kobiet w czasie wojny i zapobiegania bezkarności sprawców;

20. potępia przetrzymywanie zakładników i apeluje o surowsze karanie wykorzystywania „żywych tarcz” w konfliktach;

21. wzywa do oddzielania kobiet i mężczyzn w więzieniach, w szczególności by zapobiegać wykorzystywaniu seksualnemu;

22. podkreśla znaczenie, jakie ma prawo do uzyskania informacji na temat losów zaginionych członków rodziny, oraz wzywa strony konfliktów zbrojnych do podjęcia wszelkich dostępnych środków w celu wyjaśnienia losów osób uznanych za zaginione;

23. wzywa do przyjęcia szczegółowych przepisów, których celem będzie udzielanie kobietom większej ochrony przed gwałtem, przymusową prostytutką i wszelkimi innymi formami napaści na tle seksualnym, a także zapewnienie przyszłym matkom i matkom małych dzieci szczególnej opieki w zakresie dostarczenia żywności, odzieży, ewakuacji, transportu i opieki medycznej, tak by zapobiegać niechcianym ciężom i chorobom przenoszonym drogą płciową, co stanowi priorytetowy obszar w ramach instrumentu na rzecz finansowania rozwoju na okres 2014-2020;

⁽¹⁾ Zgodnie z art. 25 Powszechnej deklaracji praw człowieka oraz z Europejską Kartą Społeczną Rady Europy (wersja zmieniona), część I, zasada 11.

⁽²⁾ 56 Światowe Zgromadzenie ds. Zdrowia A56/27, punkt 14.18 projektu porządku obrad, 24 kwietnia 2003 r., międzynarodowa konferencja dotycząca podstawowej opieki zdrowotnej, Ałmaty, 25 rocznica, sprawozdanie sekretariatu.

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

24. wzywa Komisję do rozważenia możliwości utworzenia jednostek szybkiego reagowania składających się z przeszkolonego personelu (takiego jak lekarze, psychologzy, socjolodzy, radcy prawni), których celem będzie udzielanie natychmiastowej pomocy na miejscu ofiarom przemocy ze względu na płeć;

25. wyraża zadowolenie w związku z przyjęciem rezolucji 1960 Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, w której wystąpiono o udzielanie szczegółowych informacji o osobach podejrzewanych o dopuszczenie się przemocy seksualnej podczas konfliktu zbrojnego; apeluje do państw członkowskich o zwiększenie wysiłków na rzecz wdrożenia rezolucji 1960;

26. wzywa do przeprowadzenia analizy możliwości wprowadzenia – w oparciu o właściwe prawo międzynarodowe i krajowe – odpowiedniego zadośćuczynienia dla ofiar, także z uwzględnieniem konsekwencji psychologicznych dla ich rodzin i dzieci;

27. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by działały na rzecz wzmocnienia praw kobiet w zakresie dostępu do gruntów, dziedziczenia, dostępu do kredytów i oszczędności w sytuacjach po konfliktach, w szczególności w krajach, w których praw własności kobiet nie da się dochodzić na drodze prawnej i prawa te nie są społecznie uznawane;

28. podkreśla potrzebę uzupełnienia obrazu kobiety jako słabej ofiary o wizerunek kobiet jako bardzo zróżnicowanej grupy podmiotów społecznych posiadających cenne zasoby i zdolności oraz własne programy; uważa, że kobiety wywierają wpływ na przebieg wydarzeń, a ich działania muszą kształtować proces rozwoju; jest zdania, że kobiety, które padły ofiarą wojny, nie powinny dłużej być postrzegane jedynie jako ofiary wojenne, lecz raczej jako podmioty stabilizacji i rozwiązywania konfliktów; podkreśla, że zasadniczo kobiety mogą odegrać tę rolę wyłącznie wtedy, gdy będą w takim samym stopniu jak mężczyźni reprezentowane w procesach podejmowania decyzji politycznych i gospodarczych;

29. podkreśla, że rozumienie roli kobiet w powojennych społeczeństwach oraz ich wkładu w odbudowę powojenną musi wykraczać poza ogólne stwierdzenie o „doświadczeniach wojennych kobiet” oraz że należy uznać szczególny i zróżnicowany charakter doświadczeń kobiet;

Zalecenia

30. wzywa do utworzenia w ESDZ stanowiska specjalnego przedstawiciela ds. kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, który uwzględniałby aspekt płci i współdziałałby skuteczniej ze swoimi odpowiednikami w ONZ; apeluje, aby ten specjalny przedstawiciel koordynował wszystkie odpowiednie strategie UE oraz prace jej grup zadaniowych i działów/punktów kontaktowych zajmujących się równouprawnieniem i bezpieczeństwem oraz by były one powiązane z tym stanowiskiem, a także by zapewniał on systematyczne, spójne i kompleksowe wdrażanie strategii i niezbędnych działań;

31. apeluje, aby nieformalnej grupie zadaniowej ds. kobiet, pokoju i bezpieczeństwa udzielano wsparcia i ją uznawano;

32. wzywa do uwzględnienia aspektu płci w kontekście badań nad pokojem, zapobiegania konfliktom i rozwiązywania ich, operacji pokojowych, odnowy i odbudowy pokonfliktowej, a także do uwzględniania aspektu płci w krajowych dokumentach strategicznych;

33. gorąco zachęca ESDZ, Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia w działaniach dotyczących kobiet w strefach konfliktów kwestii związanych z rozwojem, a zwłaszcza uznania prawa matek do otrzymania ochrony i wsparcia, prawa do opieki nad dziećmi i wychowywania ich oraz zdrowia i bezpieczeństwa finansowego kobiet, ze zwróceniem szczególnej uwagi na kwestię praw własności, zwłaszcza w odniesieniu do prawa własności gruntu i jego użytkowania;

34. z zadowoleniem przyjmuje decyzję UE o przyjęciu listy 17 wskaźników realizacji, które pozwolą ocenić wyniki uzyskane przez nią w odniesieniu do zagadnień dotyczących płci w krajach niestabilnych, będących w konflikcie lub wychodzących z niego; podkreśla, że należy udoskonalić te wskaźniki i że powinny one również uwzględniać pomiar jakościowy; zwraca się do Komisji i ESDZ o wzięcie pod uwagę wyników tej oceny na etapie programowania i realizacji.

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

35. wzywa ESDZ, zgodnie z art. 9 decyzji Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r., do zadbania o to, by programowaniem, realizacją i monitorowaniem krajowych inicjatyw na rzecz propagowania problematyki płci przed wystąpieniem konfliktu, w trakcie i po jego wygaśnięciu zarządzano na szczeblu delegatur, tak aby lepiej uwzględnić specyfikę każdej sytuacji i ewentualny wymiar regionalny;

36. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia, wdrożenia i monitorowania krajowych planów działania na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa; ponawia swój apel do UE i państw członkowskich o to, by w swoich planach i strategiach opracowały zestaw minimalnych norm obejmujący realistyczne cele oparte na konkretnych wskaźnikach, poziomach odniesienia, terminach, przyznanym budżecie i skutecznym mechanizmie kontroli; podkreśla znaczenie zaangażowania organizacji pozarządowych w opracowywanie, wdrażanie i monitorowanie tych planów działania;

37. nalega, aby UE zagwarantowała równowagę podczas rekrutacji członków misji i operacji i opowiadała się za większą liczbą kobiet na najwyższych stanowiskach, np. szefów delegatur UE w krajach trzecich i szefów misji UE;

38. podkreśla skierowane do UE wezwanie Komisji do wspierania państw trzecich w przestrzeganiu i wdrażaniu międzynarodowych zobowiązań, takich jak Konwencja ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, kairski program działania, pekińska platforma działania i deklaracja milenijna NZ;

39. zdecydowanie opowiada się za tym, by w składzie misji realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) oraz delegacji UE znajdowali się doradcy ds. równouprawnienia lub by te misje i delegacje posiadały punkt kontaktowy ds. równouprawnienia, a ponadto wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji, aby uniemożliwiła łączenie przez nie funkcji i zapewniła im odpowiednie zasoby i uprawnienia;

40. podkreśla znaczenie kampanii zwiększających świadomość w zakresie zwalczania stereotypów, dyskryminacji (ze względu na płeć, kulturę lub religię) i przemocy domowej, a także ich znaczenie dla równouprawnienia w sensie ogólnym; zauważa, że kampaniom tym powinno towarzyszyć propagowanie pozytywnego wizerunku kobiet godnych naśladowania w mediach, reklamach, materiałach edukacyjnych i w internecie;

41. wzywa do stworzenia odpowiednich publicznych procedur składania skarg w kontekście misji w ramach WPBiO, które w szczególności ułatwiałyby zgłaszanie przypadków przemocy seksualnej i przemocy związanej z płcią; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji do zamieszczenia w półrocznej ocenie misji WPBiO szczegółowego sprawozdania w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa; przypomina, że misje WPBiO są jednym z najważniejszych instrumentów, jakimi dysponuje UE, ukazujących jej zaangażowanie w realizację celów rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1820 i 1325 w krajach i regionach dotkniętych kryzysem;

42. wzywa do przyznania odrębnego budżetu na ocenę i monitorowanie danych zgromadzonych na podstawie wskaźników opracowanych na szczeblu UE; apeluje o stworzenie odrębnych linii budżetowych przeznaczonych na wiedzę z dziedziny równouprawnienia oraz przedsięwzięcia i działania na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa w ramach misji WPBiO;

43. wzywa organ władzy budżetowej UE do zwiększenia zasobów finansowych przeznaczonych na propagowanie równouprawnienia płci oraz praw kobiet w ramach przyszłych instrumentów finansowania na rzecz rozwoju w okresie 2014-2020;

44. wzywa wysoką przedstawiciel UE i Komisję do podjęcia niezbędnych środków w celu zwiększenia komplementarności i uruchamiania w porę wszystkich instrumentów finansowych na rzecz działań zewnętrznych UE, a mianowicie Europejskiego Funduszu Rozwoju, instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju, Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa, Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej, europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie oraz Instrumentu na rzecz Stabilności, by uniknąć rozproszonej reakcji UE na sytuację kobiet w czasie wojny;

Czwartek, 2 lutego 2012 r.

45. apeluje o szczególne wsparcie ze strony Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn w zakresie gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji na temat skutecznych działań związanych z uwzględnianiem aspektu płci w ramach wdrażania pekińskich wskaźników dotyczących kobiet i konfliktów zbrojnych;

46. podkreśla ważną rolę, jaką odgrywa Partnerstwo WE i ONZ na rzecz równości płci z myślą o rozwoju i pokoju, którego celem jest określenie sposobów włączania kwestii równości płci i przysługujących kobietom praw człowieka w nowe strategie udzielania pomocy, zapewnianie wsparcia dla wysiłków partnerów krajowych na rzecz spełnienia międzynarodowych zobowiązań dotyczących równości płci oraz określenie odpowiednich środków finansowych w krajowych programach na rzecz rozwoju i budżetach dla zrealizowania podjętych przez nich zobowiązań dotyczących równości płci; podkreśla, że projekt ten w szczególny sposób koncentruje się na roli kobiet w sytuacjach konfliktów i pokonfliktowych, a w szczególności na właściwym wdrażaniu rezolucji 1325 Rady Bezpieczeństwa ONZ;

47. wzywa Unię, aby w ramach proponowanej przez siebie pomocy w powojennej odbudowie koncentrowała się na zakładaniu szkół w celu poprawy poziomu edukacji chłopców i dziewcząt;

48. z zadowoleniem przyjmuje różne inicjatywy dotyczące stworzenia wskaźników szybkiego ostrzegania i nadzoru nad konfliktami uwzględniających szczególne właściwości płci, takie jak inicjatywy podejmowane przez jednostkę UN Women, Radę Europy, Szwajcarską Fundację na Rzecz Pokoju, organizację International Alert i Forum w sprawie Wczesnego Ostrzegania i Szybkiego Reagowania;

49. podkreśla znaczenie stawiania kobiet w centrum polityki dotyczącej dostaw wody, warunków sanitarnych i higieny na obszarach, na których toczy się konflikt i obszarach wychodzących z konfliktów; podkreśla w związku z tym znaczenie zwiększania dostępu do czystej wody pitnej, odpowiednich warunków sanitarnych i wody dla celów produkcyjnych;

*

* *

50. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządóm państw członkowskich.

Unijna współpraca na rzecz rozwoju w zakresie zapewnienia powszechnego dostępu do energii do 2030 r.

P7_TA(2012)0029

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie unijnej współpracy na rzecz rozwoju w zakresie zapewnienia powszechnego dostępu do energii do 2030 r. (2011/2112(INI))

(2013/C 239 E/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając proklamowanie przez Zgromadzenie Ogólne ONZ roku 2012 Międzynarodowym Rokiem Zrównoważonej Energii dla Wszystkich Ludzi, świadczące o rosnącej świadomości znaczenia dostępu do energii w osiągnięciu zrównoważonego rozwoju gospodarczego i milenijnych celów rozwoju ⁽¹⁾,
- uwzględniając przyjęcie przez Sekretarza Generalnego ONZ Ban Ki-moona inicjatywy na rzecz zrównoważonej energii dla wszystkich ludzi ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Rezolucja 65/151 przyjęta na 65. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, Międzynarodowy Rok Zrównoważonej Energii dla Wszystkich Ludzi, Nowy Jork, 21 stycznia 2011 r.

⁽²⁾ Sekretarz Generalny ONZ Ban Ki-moon – Moje priorytety.